

jež mu byly dány při podmíněném odsouzení. Než dle čis. 4 Šu 6 zmíněného zákona určí soud, jenž odsoudil podmíněně odsouzeného, byl-li znova pro přestupek odsouzen, podle povahy činu i podle o s t a t n í c h o k o l n o s t í, zda má být odložený trest vykonán. Hmotné právo tedy výrokem, o který jde, porušeno nebylo v tom směru, že nalézací soud vykročil ze své moci trestní; zmatku dle čis. 11 Šu 281 tr. ř. tu není, pročez není důvodu pro použití Šu 290 tr. ř.

Čís. 1488.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čis. 568 sb. z. a n.).

Byly-li pronajaty místnosti nevěstkám ku provozování prostituce, jest při posuzování přemrštěnosti požadované úplaty (§ 8 zákona) přihlížeti též k tomu, pokud jest v ní zahrnuta odměna za poskytování příležitosti k prostituci.

(Rozh. ze dne 11. února 1924, Kr I 44/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Chrudimi ze dne 14. listopadu 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle Šu 8 zák. ze dne 17. října 1919, čis. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Soud nalézací uznal obžalovanou vinnou přečinem Šu 8 zák. o válečné lichvě, jehož se dopustila tím, že jako majitelka hostince »U labutě« požadovala za nájemné z nemovitosti částky zřejmě přemrštěné, při čemž neoprávněný zisk, jehož bylo, pokud se týče, mělo být docíleno, převyšoval 2000 Kč. K tomuto odsuzujícímu výroku dospěl soud první stolice, zjistiť, že obžalovaná, využívajíc mimořádných, válkou vyvolaných poměrů, v roce 1921 a 1922 v P., od nevěstky Jany K-ové za byt, stravu i otop, tedy nájemné z nemovitosti, spojené s jiným úkonem, požadovala 150 Kč a od nevěstky Marie R-ové 200 Kč denně. Dále zjišťuje soud, že obě tyto nevěstky byly u obžalované zaměstnány, čemuž patrně rozuměti tak, že provozovaly u ní prostituci a za tím účelem světnice u ní najaly. Zmateční stížnosti obžalované, jež napadají rozsudek důvody zmatečnosti dle čis. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř., nelze upřítí oprávněnosti. Jest v právu, namítajíc, že rozsudek přehlíží, že úplata, obžalovanou požadovaná, není pouhým nájemným z bytu a odměnou za stravu a ostatní osobní úkony, v rozsudku uvedené, nýbrž že zahrnuje v sobě též úplatu za to, že pronajmutím bytu byla zároveň dána nevěstkám příležitost, by tam provozovaly svou živnost. Nelze o tom pochybovati, že tato možnost, bydleti v nevěstinci obžalované, který jako takový byl policejně trpěn a v městě znám, byla pro nájemkyně výhodnou a měla proto pro ně i peněžitou cenu. Jest ovšem pravda, že i nevěstka má nárok na ochranu zákona, a že okolnost, že nájemkyně v najatém bytě

provozovaly se svolením policie prostituci, neodnímá dotyčné místnosti ochrany dle §u 8 lich. zák. Avšak pod ustanovení §u 8 zák. lich. spadá úplata, obžalovanou požadovaná jen, pokud jest nájemným za byt a odměnou za ony ostatní úkony osobní, nikoliv však, pokud jest odměnou za poskytování příležitosti ku provozování prostituce. Že úmluva o takové odměně za příležitost k provozování prostituce jest neplatnou a přechovávati nevěstky k provozování jich nedovolené živnosti dokonce jest trestným, na tom s hlediska §u 8 lich. zák. nesejde, poněvadž to vše nevylučuje, aby odměna za to nebyla žádána nebo poskytnuta, a poněvadž § 8 lich. zák. prohlašuje trestným jen, žádá-li kdo nebo dává-li si poskytovatí přemrštěné nájemné za věci, tam uvedené. Při správném použití zákona bylo tudíž zjistiti, kolik dle vůle stran z celkové částky 150 po případě 200 Kč připadalo na nájem ze světnice za účelem bydlení ve spojení s ostatními úkony a kolik na poskytování příležitosti ku provozování prostituce. Jen na základě tohoto zjištění lze řešiti otázku, zda dopustila se obžalovaná přečinu (přestupku) předražování, či zda není tu vůbec skutkové podstaty činu, trestného dle §u 8 lich. zák.

Čís. 1489.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

»Jinakým rozšiřováním« (§ 18 čís. 2 zákona) jest i sdělení osobě jediné, o níž pachatel dle stavu věci ví, že zprávu mezi občanstvem dále rozšíří. Po subjektivní stránce se vyhledává, by pachatel byl si vědom toho, že vyvolá určitý, v zákoně uvedený následek.

(Rozh. ze dne 11. února 1924, Kr I 753/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 29. září 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 18 čís. 2 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Přečinu dle §u 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. dopouští se zejména, kdo veřejně sděluje nebo jinak rozšiřuje nepravdivou zprávu, již pokládati za pravdivou nemá dostatečných důvodů, ač ví, že tím způsobuje překotné a hromadné vybírání vkladů. Dle jasného a nepochybného doslovu zákona stačí proto po subjektivní stránce již vědomí pachatele, že šířením nepravdivé zprávy způsobí překotné a hromadné vybírání vkladů. Nevžaduje se, by pachatel měl přímo úmysl, tedy zamýšlel a měl snahu a vůli, přivoditi onen účinek; takovýto směr vůle zvyšoval by naopak jen trestnost jeho jednání. Dostí na tom, že si pachatel uvědomil význam a dosah svého jednání. Stanovisko, nalézacím soudem v hořejším smyslu zaujaté, odpovídá zákonu; není proto dán z této příčiny uplatňovaný důvod zma-